

Prisons

2. Ill-treatment

Recommendations

- Any future involvement in prisons of a special intervention squad to be monitored by an independent authority (e.g. senior judicial authorities) (paragraph 45);

Vanglate relvastatud üksuse poolt läbiviidavatel üritustel osalevad reeglina ka Justiitsministeeriumi vanglate osakonna esindajad. Näiteks kontrollisid vanglate osakonna ametnikud relvastatud üksuse tegevust 27.10.2003.a Tallinna Vanglas toimunud läbiotsimisel, 30.12.2003.a Ämari Vanglas toimunud läbiotsimisel, 19.04.2004.a Tallinna Vanglas toimunud läbiotsimisel. Relvastatud üksuse tegevus vanglas salvestatakse reeglina videole. Juhul, kui kinnipeetav leiab, et relvastatud üksuse tegevuse käigus on tema õigusi rikutud, on tal võimalik esitada kaebus Justiitsministeeriumile, Õiguskantslerile või kohtule.

- The necessary steps to be taken to ensure that, in respect of all investigations into possible ill-treatment by prison officers, the persons responsible for the investigation, as well as those actually carrying it out, are independent from those implicated in the events (paragraph 46);

Vastavalt 01.07.2004.a jõustunud "Kriminaalmenetluse seadustiku" (KrMS) § 31 lõikele 2 on vanglatele antud ainult esmaste uurimistoimingute (KrMS § 31 lõige 3) teostamise õigus. Kohtueelse eeluurimise kõikides vanglates toimepandud kuritegudes viib lõpule KrMS § 31 lõikes 1 sätestatud pädev uurimisasutus (politsei).

- The Estonian authorities to continue to give high priority to the development of prison staff training, both initial and ongoing. In the course of such training, considerable emphasis should be placed on the acquisition of interpersonal communication skills (paragraph 48);

Justiitsministeerium peab vanglaametnike teenistuslase väljaõppe pidevat arendamist äärmiselt oluliseks. Samuti on prioriteediks sotsiaalseid oskusi arendavate koolituste korraldamine. Vanglaametnikele antakse baasväljaõppe ettevalmistusteenistuse käigus. Ettevalmistusteenistust on kahte liiki. On üheaastane väljaõpe, mis annab ettevalmistuse asumaks teenistusse valvurina ning lisaks on kolm aastat kestev väljaõpe, mis annab ettevalmistuse asumaks teenistusse inspektori ametiastmele. Mõlema õppe puhul on võimalik valida kaugõppe ja päevase õppevormi vahel. Samuti toimub pidevalt ametnike täiendkoolitus. Täiendkoolituse põhirõhk on suhtlemispsühholoogial, õigusel, sotsiaalhoolekandel ja tervishoiul. 2003.a. viidi kõikides vanglates sisse kontaktisikute (personal officers) ametikohad ning koolitati välja vastavad ametnikud. Perspektiivis on kavas koondada kogu vanglaametnike ettevalmistusteenistus ja täiendõppe läbiviimine Sisekaitseakadeemiasse.

- Steps to be taken at Tallinn Prison to ensure that prison officers do not carry batons in full view of inmates (paragraph 49).

Vangistusseaduse § 70¹ lg 2 p-i 1 kohaselt kuulub kumminui vangla relvastuse hulka. Kumminuia kandmise eesmärk kinnipeetava saatmisel ühest kohast teise on eeskätt vanglaametnike ja kinnipeetavate turvalisuse kindlustamine. Justiitsministeerium arvestab CPT soovitus Tallinna Vangla töökorralduse ümberkujundamisel.

Requests for information

- The outcome of the inquiry concerning an intervention by a special squad in the block for sentenced prisoners in May 2003 at Tartu Prison, as well as any measures taken in response (paragraph 45);

Juurdluse viisid läbi vanglate osakonna ametnikud erakorralise teenistusvalvena. Teenistusvalve aruande kinnitas justiitsminister oma 25.11.2003 käskkirjaga nr. 340. Juurdluse käigus saadud informatsiooni põhjal tehti järgmised järeldused:

- vestluses kinnipeetavatega ei tuvastatud relvastatud üksuse liikmete poolseid õigusrikkumisi ja põhjendamatu vägivalla kasutamist;
- väidetav kannatanu ise tema suhtes põhjendamatu vägivalla kasutamist ei kinnitanud.

Kinnitame, et vältimaks sarnaseid juhtumeid lindistatakse kõik relvastatud üksuse poolt läbiviidavad üritused.

- For the period from 1 January 2003 to the present time:
  - The number of complaints lodged of ill-treatment by custodial staff in establishments under the authority of the Ministry of Justice and the number of disciplinary and/or criminal proceedings initiated as a result of those complaints;

2003.a. alustati vanglates kinnipeetavate avalduste alusel vanglaametnike suhtes 9 kriminaalmenetlust, 2004.a. 6 menetlust.

- An account of disciplinary/criminal sanctions imposed on the grounds of ill-treatment by custodial staff (paragraph 50).

2003. ja 2004.a. väärkohtlemise eest ühelegi vanglaametnikule distsiplinaar- ega kriminaalkaristusi ei määratud. 2003.a. alustatud kaheksas kriminaalasja lõpetati menetlus, kuna ei leidnud tuvastamist vanglaametnike süü. Ühel juhul leidis vanglaametnike süü tuvastamist, kuid menetlus kriminaalasjas lõpetati, kuna ei olnud võimalik tõendada konkreetse vanglaametniku süüd. 2004.a. karistusi määratud ei ole.

3. Material conditions

Recommendations

- The Estonian authorities to rapidly devise and vigorously pursue a strategy for reducing the occupancy rates in the remand blocks of Tallinn Prison to no more than four persons per cell, always bearing in mind that the strategy should not have the side effect of transferring a problem from one establishment to another (paragraph 52);

2004.a. jooksul on vahistatute arv Eesti vanglates vähenenud 300 isiku võrra (1250-lt 950-ni, s.t. ligikaudu neljandiku), s.h. Tallinna Vanglas 100 isiku võrra. See on lahendanud ka Tallinna Vangla eelvangistusosakonna ülekoormatuse probleemi.

Seoses uue kriminaalmenetluse seadustiku jõustumisega 1.07.2004.a. on prognoositav vahistatute arvu edasine vähenemine. Kõik võimalikud vanglate ülekoormatuse ohud likvideerib uue Viru Vangla valmimine 2007. aastal.

- The necessary repairs to be carried out to the installations and cells in the remand section at Tallinn Prison (paragraph 52);

Vabariigi valitsus on otsustanud anda Tallinna Vangla hooned üle Riigi Kinnisvara Aktiaseltsile (RKAS). Üleandmise protsess on lõpujärgus. Justiitsministeerium ja RKAS koostavad 2004.a. Tallinna Vangla rekonstrueerimisplaani, mille elluviimist RKAS alustab 2005.a. Nimetatud plaan sisaldab ka eelvangistushoonete rekonstrueerimist.

- The Estonian authorities to strive to maintain a standard of at least 4m² of living space per prisoner in multi-occupancy cells, and official capacities to be calculated accordingly (paragraph 53).

Standard 4m² kambripinda kinnipeetava kohta on tagatud praegu kõikidele vahistatutele Tartu, Tallinna, Maardu ja Pärnu vanglates ja alaealistele kinnipeetavatele Viljandi vanglas ning saavutatakse kõikides Eesti vanglates hiljemalt 2007.a. Viru Vangla valmimisel.

2. Activities

Recommendations

- Steps to be taken, as a matter of urgency, to radically improve the regime activities for remand prisoners. The aim should be to ensure that remand prisoners are able to spend a reasonable part of the day outside their cells, engaged in purposeful activities of a varied nature (group association activities; work, preferably with vocational value; sport). The legislative framework governing remand imprisonment must be revised accordingly (paragraph 56);
- Outdoor exercise facilities to be made sufficiently large to enable prisoners to exert themselves physically (paragraph 56);

Käesoleval ajal on vahistatute päevane tegevus väljaspool kambrit raskesti korraldatav, kuna puuduvad vastavad ruumid. Uue Viru vangla projekteerimise lähteülesandes on vastavad ruumid ette nähtud. Peale uue vangla avamist 2007. aastal väheneb vahistatute arv ka teistes vanglates, mistõttu saab võimalikuks päevase tegevuse organiseerimiseks vajalike ruumide sisseseadmine. Eesmärgiks on vahistatute arvu üldine vähendamine. Samal ajal otsitakse võimalusi vahistatutele tegevuse pakkumiseks. Uue vangla projekteerimisel on silmas peetud ka õuerajatiste avarust. Lisanduvate vanglakohtade arvelt teistes vanglates vähenev kinnipeetavate arv võimaldab vangidel sagedamini ja pikemalt õuerajatisi kasutada.

- The practice of playing a radio programme tuned to an unpleasantly high volume all day at Tallinn Prison to be discontinued (paragraph 57);

Raadioprogrammi transleerimise eesmärk on tagada kõikidele vahistatutele päevauudiste kättesaadavus, kuna paljudel vahistatutel puudub isiklik raadio või

televiisor. Arvestades CPT soovitusi on Tallinna vangla korrapidajal keelatud kasutada kõlarite maksimumvõimsust ükskõik milliste asjaolude ilmnemisel.

- The necessary steps to be taken to ensure that all prisoners at Tartu Prison have access to an appropriate range of work, educational, sports and recreational activities (paragraph 58);

Töötamine: Käesoleval hetkel töötab Tartu Vanglas majandustöödel ligi 80 kinnipeetavat. AS Vanglatööstuse ettevõttes töötab sõltuvalt töökoormusest kuni 40 töötajat. Väljaspool vanglat töötab hetkel 10 kinnipeetavat (AS Pesukemis 8 kinnipeetavat ja AS Kane Metall kaks kinnipeetavat keevitajatena). Kinnipeetavate tööhõive on plaanis viia lähiaastatel kuni 50% kinnipeetavatest, suurendades eeskätt AS Vanglatööstuse töökodades ja väljaspool vanglat töötavate kinnipeetavate arvu.

Hariduse tagamine: Kõikidel Tartu Vanglas kinnipeetavatel, kellel ei ole üldharidus omandatud, on võimalik õppida üldhariduskoolis. Hetkel puudub see võimalus vaid vaimupuudega õpilastel, kuid probleemist on Tartu Vangla teadvustanud Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi, kes tagab Tartu Vanglas hariduse andmise. Vangla tegeleb aktiivselt kinnipeetavate õpimotivatsiooni tõstmisega ja seda läbi soodustuste kohaldamise näiteks ennetähtaegse vabastamise jmt. vahendite kaudu.

Sport: Spordivõimalused on Tartu Vanglas tagatud kõikidele süüdimõistetutele graafikujärgselt, iga sektsiooni kinnipeetavatel on võimalus kolm korda nädalas käia spordisaalis. Lisaks on tehtud eraldi graafikud töötavatele ja kooliskäivatele kinnipeetavatele. Peale selle korraldatakse igas kvartalis süüdimõistetutele erinevaid võistluseid ja turniire lauatenнисes, jalgpallis ja võrkpallis.

Meelelahutus: Tartu Vangla pakub kõikidele kinnipeetavatele erinevat meelelahutust, milles osalemine on vabatahtlik. Kinnipeetavate osavõtt on olnud alati suur traditsiooniliste piparkoogiküpsetamiste (jõulud) ja perepäevade kontsertidel. Kaks korda aastas on korraldatud süüdimõistetutele perepäevi, milles osalevad ka kinnipeetavate lähedased. Muusikahuvilised kinnipeetavad käivad kitarri ja klaverit harjutamas eri aegadel selleks ettenähtud ruumis graafiku alusel. Lisaks käib kirikus koos ka väike puhkpilligrupp.

- The regime applied to life-sentenced prisoners at Tartu Prison to be revised, in the light of the remarks in paragraph 59 (paragraph 59).

Eluaegset vabadusekaotust kandvad kinnipeetavad kannavad Eestis karistust mitmes vanglas. Kinnipeetava paigutab eluosakonda vangla direktor, lähtudes eeskätt võimalikest ohtudest kinnipeetava julgeolekule. Eluaegset vabadusekaotust kandvad kinnipeetavad võivad, nagu teisedki, suhelda kõikide oma sektsioonis viibivate kinnipeetavatega. Tartu Vanglas hinnatakse iga konkreetse kinnipeetava paigutamise võimalust eraldi. Kui eluaegset vabadusekaotust kandev kinnipeetav soovib enda paigutamist suletud kambrisse, siis seda reeglina võimaldatakse. Ükski õigusakt eluaegset vabadusekaotust kandva kinnipeetava paigutamist teistest eraldi ei nõua.

Comments

- The Estonian authorities are invited to ensure that remand prisoners are included to the extent possible in the initiatives aimed at increasing by 2006 the number of working and studying prisoners (paragraph 60).

Käesoleval ajal on tagatud võimalus õppida kõikidel alaealistel vahistatutel. Justiitsministeeriumi kava on luua võimalus õppimiseks või töötamiseks ka täiskasvanud vahistatutele. Kava elluviimise tempo sõltub ka vahistatute üldarvu kujunemisest.

Requests for information

- The number of inmates enrolled in computer and language courses (English and Estonian) at Tartu Prison (paragraph 58).

Eesti keele kursused toimusid 2002.a., kus kahes grupis õppis kokku 20 kinnipeetavat. Arvutikursusel augusti lõpus 2003.a. osalesid kahes grupis kokku 36 kinnipeetavat.

5. Health care services

Recommendations

- Nursing resources at Tallinn Prison to be reinforced (paragraph 61);

Tallinna Vangla meditsiinosakonna koosseisus on 8 meditsiiniõe kohta, mis on kõik komplekteeritud. Samas lisame selgituseks, et meditsiinosakonna abipersonali koosseisu kuulub ka 3 sanitar-koristaja kohta, mis samuti on komplekteeritud.

- The record drawn up after a medical examination of a prisoner, whether newly-arrived or not, to contain:
  - (i) a full account of statements made by the prisoner concerned which are relevant to the medical examination, including any allegations of ill-treatment made by him;
  - (ii) a full account of objective medical findings based on a thorough examination;
  - (iii) The doctor's conclusions in the light of (i) and (ii); these conclusions should be made available to the prisoner and his/her lawyer (paragraph 64);

Tallinna Vangla juhtkond on täiendavalt kohustanud meditsiinitöötajaid vangi arstliku läbivaatuse järel (vanglasse saabumisel või muudel juhtudel) fikseerima kinni peetavate isikute poolt antud selgitused meditsiiniliste leidude tekkepõhjuste kohta. Samuti on meditsiinitöötajad kohustatud fikseerima selgitustest keeldumise. Tallinna Vangla teeb vastavad muudatused ka meditsiinitöötajate ametijuhenditesse.

Kõikidest avastatud meditsiinilistest leidudest, mis oma olemuselt või vangi selgituste kohaselt võivad viidata eelnevalt toime pandud vägivallale on avastaja kohustatud teatama Tallinna Vangla julgeoleku osakonda. Julgeolekuosakond peab informatsiooni edastama prokuratuuri kui arst on diagnoosinud vigastused, mis langevad kokku vangi poolt kirjeldatud väärkohtlemisega.

- Existing procedures to be reviewed in order to ensure that, whenever injuries are recorded by a doctor which are consistent with allegations of ill-treatment made by a prisoner, the record is brought to the attention of the relevant public prosecutor (paragraph 64);

Kõikidest avastatud meditsiinilistest leidudest, mis oma olemuselt või vangi selgituste kohaselt võivad viidata eelnevalt toime pandud vägivallale on avastaja kohustatud teatama Tallinna Vangla julgeoleku osakonda. Julgeolekuosakond peab informatsiooni edastama prokuratuuri kui arst on diagnoosinud vigastused, mis langevad kokku vangi poolt kirjeldatud väärkohtlemisega.

- Medical examination of prisoners to be conducted out of the hearing and – unless the doctor concerned requests otherwise in a particular case – out of the sight of prison officers (paragraph 65).

Arstlik läbivaatus peabki toimub Tallinna Vanglas reeglina väljaspool kõrvaliste isikute kuulde- ja nägemiskaugust, kui meditsiinitöötaja tulenevalt julgeoleku kaalutlustest ei soovi teisiti.

Requests for information

- which of the six vacant posts for health care staff at Tartu Prison have been filled (punkt 61);

Tartu Vangla meditsiinosakonnas võis külastuse hetkel olla täitamata ametikohti seoses sellega, et koosseise oli just suurendatud ning käis ametikohtade täitmine konkursi korras. Tänapäevaks on kõik Tartu Vangla meditsiinosakonna ametikohad komplekteeritud.

- Confirmation that prisoners are examined on an individual basis at Tallinn Prison, and not in the presence of other inmates (paragraph 65).

Kinnitame, et kinnipeetavate läbivaatus toimub Tallinna Vanglas individuaalkorras.

6. Central Prison Hospital, Tallinn

Recommendations

- A very high priority to be attached to finding a suitable alternative to the Central Prison Hospital, which should enable it to be closed (paragraph 70);

Kehtiva Vabariigi Valitsuse otsuse kohaselt ehitatakse uus vanglate keskhaigla Viljandimaale. Kuni uue hoone valmimiseni paigutatakse vanglate keskhaigla ajutiselt 2005.a. I poolaastas ümber Tallinna Vangla territooriumile ning lõpetatakse praeguste hoonete kasutamine.

- In the interim, steps to be taken to:

- Offer organised activities to all patients at the Central Prison Hospital; Vanglate keskhaigla patsientidele organiseeritakse vaba aja tegevust vastavalt eelkõige nende tervislikule seisundile ja olemasolevatele võimalustele.

- Guarantee ready access of health care staff to patients at all times; Tallinna Vanglas s.h. vanglate keskhaiglas on tagatud meditsiinitöötajate vaba juurdepääs kõikidele patsientidele, kuid ainult meditsiinilise abi osutamise eesmärgil.

- Develop psycho-social therapeutic activities for psychiatric patients and adapt them to the individual needs of each of those patients (paragraph 70).

Psüühikahäiretega patsientidele võimaldatakse psühhoterapeutilist tegevust vastavalt nende tervislikule seisundile ja võimalustele. Justiitsministeeriumi käsutuses ei ole andmeid, et vanglate keskhaiglas ei oleks psüühikahäiretega patsientidele osutatud vajalikku abi.

7. Other issues

Recommendations

- Uniform regulations to be established for all prisons on the question of the frequency and duration of visits to remand prisoners by family members or other persons. The objective should be to offer the equivalent of a visit every week, of at least 30 minutes duration (paragraph 71);

Vangla sisekorraeeskirja 8. peatükis on reguleeritud lühiajaliste kokkusaamiste kord, selle kohaselt võimaldatakse kinnipeetavale lühiajaline kokkusaamine vähemalt 1 kord kuus kestvusega kuni 3 tundi. Seega on nimetatud määruses sätestatud miinimumnõue. Kui kuu kokkusaamiste graafikus on vabu aegu, siis võib kinnipeetavale lühiajalise kokkusaamise lubada ka sagedamini. Kokkusaamiste sagedus sõltub konkreetses vanglas kinnipeetavate ja kokkusaamisruumide arvust.

- Steps to be taken to ensure that the precepts set out in paragraph 80, regarding resort to instruments of physical restraint, are strictly observed in practice (paragraph 80);

Vangistusseaduse §69 lõike 2 punkti 5 kohaselt tohib täiendava julgeolekuabinõuna kasutada ohjeldusmeetmeid, milleks on kinnisidumine, käeraud või rahustussärk Ohjeldusmeetmeid kasutakse mittekarakteristlikel eesmärkidel, vaid endale või teistele ohtliku kinnipeetava ajutiseks ohjeldamiseks. Ohjeldusmeetmete süüline väärkasutamine vanglaametniku poolt toob kaasa distsiplinaar- või kriminaalvastutuse.

- All persons placed in a disciplinary cell to be allowed access to reading matter, which should not be limited to prison regulations and the Bible (paragraph 81);

Vastavalt vangla sisekorraeeskirjale võib kartserisse paigutatud isik omada lisaks õigusaktidele ja piiblile ka õppekirjandust.

- The relevant authorities to ensure that all prisoners (both remand and sentenced), throughout the penitentiary system, are provided with precise written information on the avenues of complaint available to them; if necessary, prisoners should also be supplied with writing materials. Further, practical measures should be taken to ensure that complaints can be transmitted confidentially (e.g. by providing complaint boxes accessible to prisoners, to be opened only by specially designated persons) (paragraph 82).

Kinnipeetavale selgitab kaebuse esitamise võimalusi kontaktisik. Enamik kinnipeetavate kaebusi vaadatakse läbi vaidemenetluses. Vaide esitamisel registreeritakse kinnipeetava vaie eraldi kaustas ning kinnipeetav annab

vanglatöötajale vaide üleandmise kohta ka allkirja. Seega on tagatud see, et vaie ei lähe kaduma, vaid seda menetletakse haldusmenetluse seadusega sätestatud korras ning jõuab ka lahenduseni. Juhul, kui kinnipeetav ei soovi või tal ei ole vajadust vangla kaudu vaiet esitada, võib ta Justiitsministeeriumi, Õiguskantsleri, Presidendi Kantselei, prokuröri, uurija või kohtu poole pöörduda ka kinnises ümbrikus saadetava märgukirja või avaldusega. Nimetatud asutustele adresseeritud kirjad saadetakse edasi vangla kulul. Seega on kinnipeetavale tagatud õigus esitada kaebusi avaldusi või märgukirju. Kinnipeetavatele, kellel puuduvad kirjutustarbed, annab need vangla.

Comments

- The CPT wishes to stress the need for a certain flexibility when applying the rules on visits to prisoners whose families have difficulties making regular visits. For example, such prisoners could be authorised to combine several visit entitlements into one longer session (paragraph 71);

Õigusaktidega on sätestatud nii lühi- kui pikaajaliste kokkusaamiste miinimumsagedus. Vangla direktoril on õigus anda kinnipeetavatele täiendavaid kokkusaamisi nii sageli kui vanglas olevate kokkusaamisruumide arv seda võimaldab.

- Steps should be taken to ensure that prisoners subject to disciplinary sanction are given a copy of the disciplinary decision, informing them about the reasons for the decision and the avenues/deadlines for lodging an appeal (paragraph 76);

Distsiplinaarmenetluse protokollil ei ole kinnipeetava jaoks õiguslikku tähendust, õiguslikke tagajärgi toob kaasa distsiplinaarkaristuse määramise otsus. Nimetatud otsust tutvustatakse alati kinni peetavale isikule allkirja vastu (VS § 64 lg 4) ning see antakse kinni peetavale isikule ka kätte. Antud otsuses on välja toodud nii selle põhjendused kui vaidlustamise võimalused.

- The special cells at Tartu Prison are not suited for disciplinary use, given that they lack furniture (paragraph 79);

Tartu Vangla erikambreid ei kasutata distsiplinaarkaristuse täideviimiseks.

- The CPT trusts that the Legal Chancellor will continue to maintain a proactive role in the prevention of ill-treatment of prisoners (paragraph 84).

Õiguskantsler jätkab seadusest tulenevat ennetavat tegevust vangide väärkohtlemise tõkestamisel, lahendades nii kinnipeetavate individuaalseid kaebusi kui korraldades vanglatesse väljasõite.

Requests for information

- The action taken following the proposal made by the Legal Chancellor to establish an effective procedure to ensure confidentiality of telephone conversations (paragraph 74);

Justiitsministri 19.01.2004.a määrusega nr 9 muudeti vangla sisekorraeeskirjas telefoni kasutamist reguleerivat paragrahvi (§ 51) detailsemaks. Muuhulgas lisati sinna vangla kohustus tagada kinnipeetavale telefoni teel edastatavate sõnumite

saladuse kaitse. Käesolevaks ajaks vanglates kehtestatud uus kodukord, milles on sätestatud kinnipeetavate telefoni kasutamise täpne korraldus.

- The action taken to establish uniform regulations on correspondence for all prisons, as well as a copy of any new regulations (paragraph 75);

Vangistusseadus ja vangla sisekorraeeskiri sätestavad kinni peetavate isikute vanglaväliste taotluste, avalduste, vaiete, kaebuste ja erakirjade edastamise korra. Õiguskantsleri tõstatatud küsimus puudutas vanglasiseste taotluste ja avalduste edastamise korda.

- Confirmation that prisoners have the formal right to appeal to a higher authority against any disciplinary sanctions imposed on them (paragraph 76);

Alates 01.04.2003.a jõustus vangistusseaduse muudatus, mille kohaselt hakati vangistusseaduses ning selle alusel ettenähtud haldusmenetlustele kohaldama haldusmenetluse seaduse sätteid. Kuna haldusmenetluse seaduses on reguleeritud ka vaide esitamine kõrgemalseisvale haldusorganile, siis on vanglatel ja Justiitsministeeriumil kohustus võtta vastu ning menetleda distsiplinaarkaristuse kui vangla poolt välja antud haldusakti kohta esitatud vaideid. Kuna haldusmenetluse seaduses sätestatud reeglite kohaselt ei ole võimalik kinnipeetaval esitada vaiet kohe Justiitsministeeriumile, vaid seda tuleb teha vangla kaudu, on justiitsministri 30.11.2000. a määruse 72 "Vangla sisekorraeeskiri" 01.04.2003.a jõustunud muudatusega (§ 48 lg 4) tagatud ja kontrollitav ka see, et vangla kinnipeetava vaide vastu võtab ja selle ise lahendab või Justiitsministeeriumile edastab. Distsiplinaarkaristus on kõikidel kinnipeetavatel õigus vaidlustada ka kohtus.

- The procedural safeguards applicable in cases of segregation and application of means of restraint (right to be heard, right to appeal to a higher authority etc.) (paragraph 77);

Kinni peetavale isikule antakse alati võimalus omapoolse selgituse andmiseks, samuti tuleb tema selgitus lisada distsiplinaarmenetluse protokollile (VSE § 98 p 3). „Haldusmenetluse seaduse“ § 71 lg 1 kohaselt on kinnipeetaval õigus esitada vaie Justiitsministeeriumile juhul, kui kinni peetav isik leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on vangla tema õigusi rikkunud või vabadusi piiranud. Vaie tuleb HMS § 73 lg 1 kohaselt esitada otsuse teinud vangla kaudu. Välistamaks võimalust, et vangla jätab kinnipeetava isikute vaide Justiitsministeeriumile edasi saatmata, registreeritakse see eraldi kaustas ning kinnipeetav kinnipab vaide vanglatöötajale üleandmist allkirjaga.

- Comments on the implementation of Section 108 of the Imprisonment Act (2000), which provides for a system of prison committees operating at each establishment and made up of members of the public (paragraph 83).

Kuni 2000. aastani oli vanglakomisjoni ülesanne muuhulgas kinnipeetavate tingimisi enne tähtaega vabastamise avalduste läbi vaatamine. Sellest ülesandest vanglakomisjon aga vabastati, kuna tingimisi enne tähtaega vabastamise menetlus venis põhjendamatult pikaks ja vanglakomisjoni liikmete hinnang, mis põhines esmamuljel, ei olnud menetluse lõpptulemuse seisukohalt vajalik. Selle ajast on vanglakomisjoni ülesanne teostada järelevalvet vangla tegevuse üle, spetsiifilised ülesanded puuduvad. Uus olukord nõuab komisjoni liikmete aktiivsest tegevust, erinevalt eelnenud olukorrast, kus vangla andis komisjoni liikmetele töö ette. Selle tulemusena on keeruline leida ühiskondlikult aktiivseid inimesi, kes sooviksid

vanglakomisjoni töös osaleda, samuti vähenes juba olemasolevate vanglakomisjonide aktiivsus. Seetõttu on kaalumisel vanglakomisjonide väljaviimine Justiitsministeeriumi kontrolli alt ning nende vaatlemine selgelt ühiskonda esindavate organitena. Ühiskonna esindajate koondajateks sobivad kõige paremini kohalikud omavalitsused. Seetõttu on olnud arutlusel komisjoni moodustamine kohaliku omavalitsuse poolt.